

Miljøkonsekvensrapport

til §16a

Søren Peder Funder
I/S Wilhelmsminde
Mariagervej 60
9500 Hobro

Udvidelse af slagtekalveproduktion

Datablad

Ansøger og ejer:	Søren Peder Funder I/S Wilhelmsminde Mariagervej 60 9500 Hobro Mobil: 40 29 54 44 Mail: wilhelmsminde@gmail.com
Husdyrbrugets adresse:	Mariagervej 60 9500 Hobro
CVR-nummer:	29 45 62 24
CHR-nummer:	28705
Kommune:	Mariagerfjord Kommune
Ejendomsnummer:	15685
Ansøgningsskema:	203499 i Husdyrgodkendelse.dk
Konsulent:	Slagtekalverådgivning ApS Herningvej 23 7300 Jelling CVR-nr.: 29 21 03 30 Miljørådgiver Åse Larsen Tlf.: 76 80 12 52 Mail: miljo@slagtekalve.dk
Ansøgning indsendt:	26/04 - 2019

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgt produktion

Ikke-teknisk resumé

Søren Peder Funder Sørensen ansøger om en §16a godkendelse af landbruget "I/S Wilhelmsminde" beliggende Mariagervej 60, 9500 Hobro. Der søges om en udvidelse af slagtekalveproduktion drevet i virksomheden I/S Wilhelmsminde. I henhold til gældende Husdyrgodkendelseslov søges der om tilladelse til et samlet produktionsareal på 4.419 m².

På ejendommen er der en §12 godkendelse fra d. 12/3-2013 og efterfølgende tillæg fra d. 29/12-2015. På miljøtilsyn d. 18/5-2017 vurderer Mariager Kommune at §12 godkendelse og tillægget er taget i brug. Der er tilladelse til 1383 tyrekalve (60-220 kg) og 1378 ungtyre (220-435 kg) til i alt 489,96 DE.

Staldsystemet i slagtekalveproduktionen er både dybstrøelse- og spaltegulvareal og fordeler sig med 3.334 m² i dybstrøelse og 1.085 m² på spaltegulv, i alt 4.419 m².

Husdyrbruget overholder lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Den nærmeste Kategori 1 natur er Glenstrup Sø som ligger mere end 2 km. fra produktionsanlægget. Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev ca. 1 km. sydøst for anlægget. Beskyttelsesniveauet er overholdt for begge kategorier.

Husdyrbruget lever op til gældende BAT-krav.

1: Indretning og drift

Den ansøgte produktion søges udvidet i en række hytter syd for eksisterende anlæg og placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri. Der er tale om 7 hytter á 47,25 m², hvilket tilsammen giver et produktionsanlæg på 331 m². Hytterne er på dybstrøelse med fast plant gulv. Der ansøges også om opsætning af kornsilo i umiddelbar tilknytning af eksisterende byggeri.

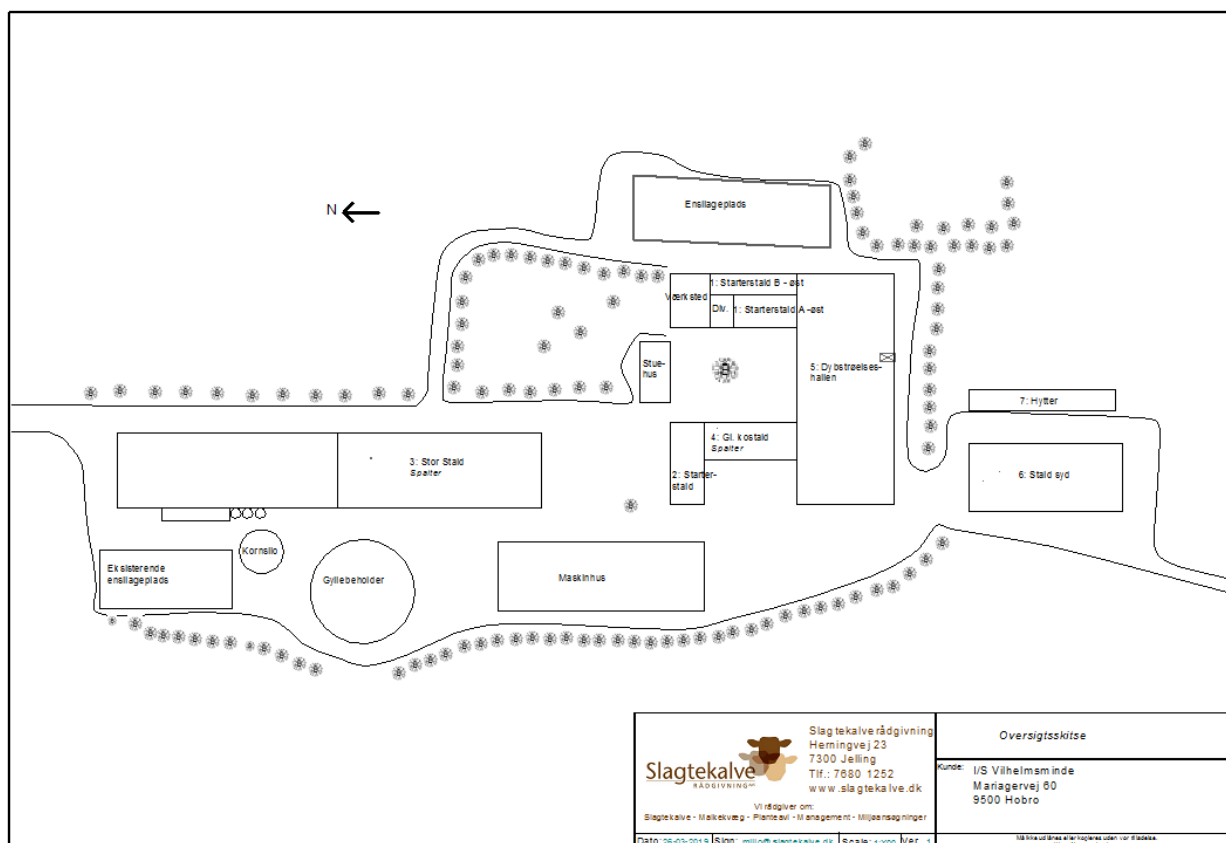
Staldafsnittene 2, 5, 6, og 7 har naturlig ventilation, hvorimod staldafsnittene 1, 3 og 4 har blandet ventilation.

Produktionen foregår i dybstrøelsesstalde og staldafsnit med spaltegulv. 95% af dybstrøelsen køres direkte fra stald i mark eller til biogasanlæg. Resten anbringes i markstak. På ejendommen findes en gylletank med en opbevaringskapacitet på 3700 tons. Gyllekanalerne har en estimeret kapacitet på 1900 tons.

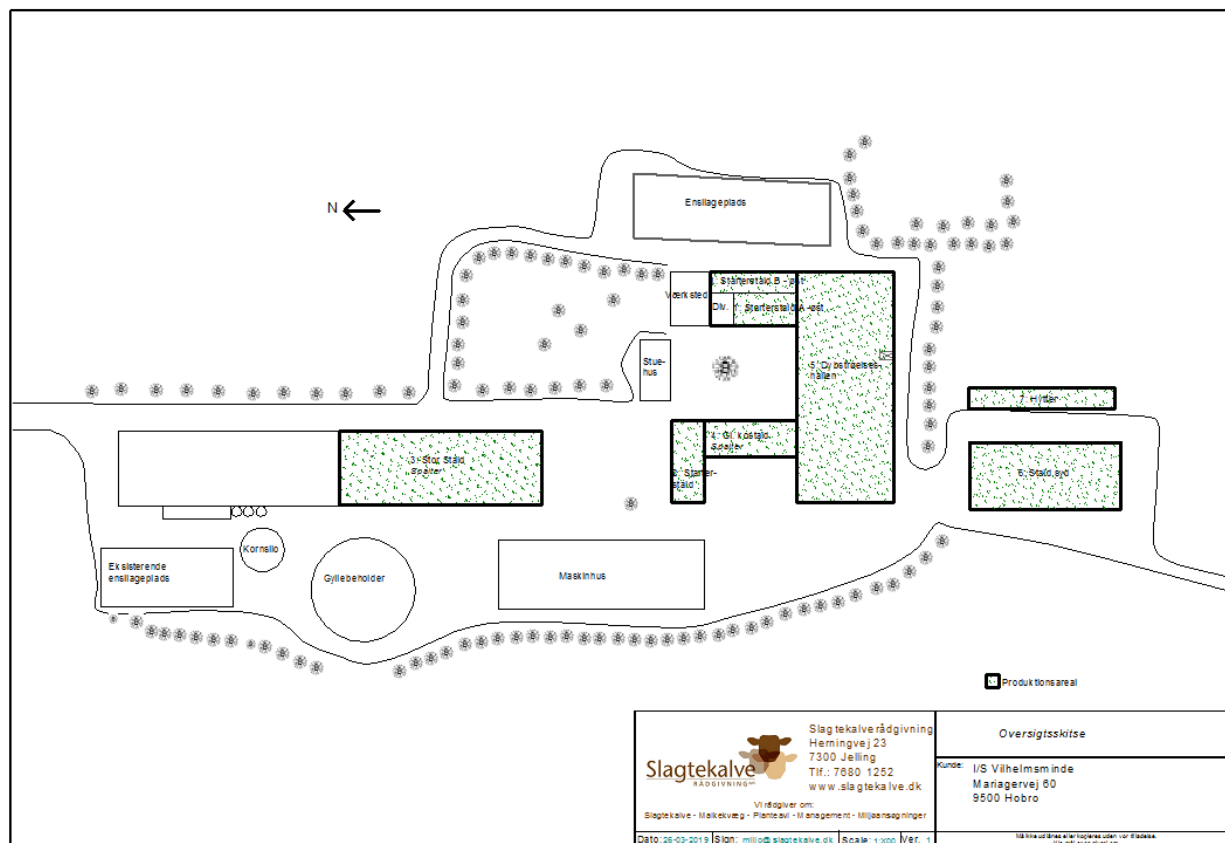

2: Anlæg og bygninger

Efterfølgende oversigtsskitse viser bygningerne på ejendommen Mariagervej 60. Bygning 7 er rækken af hytter hvor udvidelsen finder sted og kornsiloen nord for gyllebeholderen er ligeledes ny. Staldafsnittet "1: Starterstald B – øst" er søgt lovliggjort via bygogmiljo.dk.

Nedenstående skitse viser produktionsarealet i samtlige bygningsafsnit.

Slagtekalveproduktionen drives konventionelt i to forskellige staldsystemer. Der indkøbes småkalve til bedriften, som startes op med mælkefodring i hytter samt starterstaldene. Efter mælkefodringsperioden, flyttes kalvene til øvrige stalde. Produktionsarealet fordeler sig som angivet i nedenstående tabel, hvor staldsystem for de enkelte stald også fremgår.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1: Starterstald A - øst	269	Blandet ventilation	3 m	(#54381) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	115
2: Starterstald	253	Naturlig ventilation	3 m	(#54405) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	138
3: Stor stald - spalter	1709	Blandet ventilation	3 m	(#54416) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	860
4: Gl. kohus - spalter	287	Blandet ventilation	3 m	(#54417) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	225
5: Dybstrøelsestald	2176	Naturlig ventilation	3 m	(#54418) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1830
6: Stald syd	986	Naturlig ventilation	3 m	(#54421) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	740
7: Hytter	411	Naturlig ventilation	3 m	(#54419) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	331
1: Starterstald B - øst	189	Blandet ventilation	3 m	(#123961) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	180
Sum						4419

I nudriften er produktionsarealet på 3.908 m² og bliver øget til 4.419 m² i ansøgt drift. Udvidelsen stammer dels fra en lovliggørelse af "1: Starterstald B – øst" og "7: Hytter". For at give miljøansøgningen størst mulig fleksibilitet er stald 5 og 6 ansøgt med "Flexgruppe: Alle Kvæg, dybstrøelse" hvilket gør at der kan gå kalve i alle aldre fra indsættelse til udlevering til slagt.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

3: Beliggenhed og landskabelige hensyn

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste by er Hobro som ligger ca. 600 m vest for ejendommen.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Gettrupvej 7 ca. 300 m sydøst for ejendommen.

Afstandskrav over 50 m. til byzone, nabobeboelse og samlet bebyggelse er overholdt.

Afstande §8	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (egen boring)	25	<25 m
Almene vandforsyningsanlæg	25	> 25 m
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 kvm	15	>15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 140 m.
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m.
Beboelse på samme ejendom	15	16 m. (2: Starterstald) 140 m. (Ensilageplads)
Naboskel	30	Ca. 140 m.

Da afstandskravet til egen boring ikke er overholdt, ansøges om dispensation.

Husdyranlæggets afstand til nærmeste naturområder:

Afstande §7	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Kategori 2- natur (Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder, overdrev >2,5 ha) Glenstrup Sø	10 m	Ca. 2,5 km
Kategori 2 – natur (Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder, overdrev >2,5 ha) Overdrev Sydøst	10 m	Ca. 1,0 km

De generelle afstandskrav er overholdt. Der er taget udgangspunkt i afstanden til nærmeste stald.

4: Ammoniakemission

Udvidelsen medfører en meremission af ammoniakfordampningen på 852,3 kg N/år i forhold til nudriften, så bedriftens samlede ammoniakemission bliver 4565,6 kg N/år, jf. følgende figurer. Figureerne er fra Husdyrgodkendelse.dk

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4149,1	416,5	4565,6
Nudrift	3296,8	416,5	3713,3
8 års-drift	2436,6	416,5	2853,1

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4565,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1712,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **852,3** (kg NH₃-N/år)

Der er beregnet ammoniakdeposition på en række naturpunkter, der ligger nærmest anlægget:

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Overdrev SV	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	25,6	16,8	65,2
Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,2	1,0
Sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,3	1,4
Overdrev sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Glenstrup Sø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

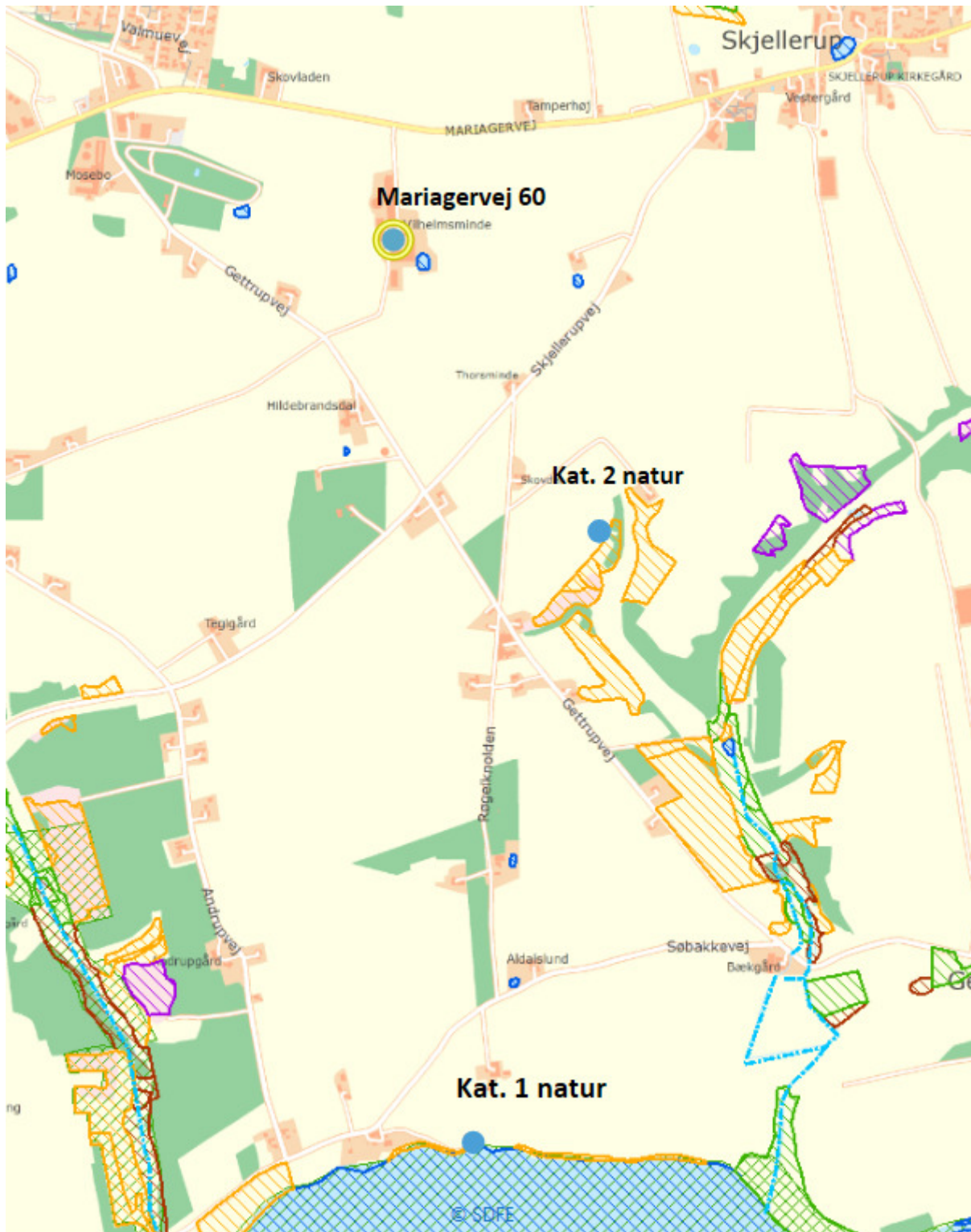
Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbrugslovens §7, er Glenstrup sø beliggende syd for anlægget i en afstand på 2,5 km.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsbergring på dette område i Husdyrgodkendelse.dk, som viser, at totaldepositionen er på 0,0 kg. N/ha/år. Det vurderes på denne baggrund, at området ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen af husdyrbruget på Mariagervej 60.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §7, er et overdrev sydøst for anlægget i en afstand på 1,1 km.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsberægning på dette område i Husdyrgodkendelse.dk, som viser, at totaldepositionen er på 0,1 kg. N/ha/år på naturområdet. Beskyttelsesniveauet for kategori 2-natur er 1,0 N/ha/år. Det vurderes, at området ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen på Mariagervej 60.

Se oversigten herunder, som viser placeringen af naturpunkterne:

Øvrig §3-beskyttet natur vurderes ikke mere ammoniakfølsom. Det skal dog stadig påses, at der ikke sker tilstandsændringer i ikke-ammoniakfølsom, §3-beskyttet natur. Der er foretaget konkret vurdering af beskyttelsesniveauet for de enkelte, ikke-ammoniakfølsomme §3-naturområder. Vurderingsgrundlaget for disse områder kan dog aldrig være mere skærpede, end vurderingsgrundlaget for kategori 3-natur, hvor individuel vurdering først foretages, når merdepositionen til naturområdet er på 1,0 kg NH₃-N pr. år eller mere.

Nærmeste naturområde med ikke-ammoniakfølsom, §3-beskyttet natur er en sø beliggende ca. 10 meter fra nærmeste staldbygning. Der er ikke beregnet deposition til søen, da den vurderes at være stærkt næringsbelastet og ikke ammoniakfølsom.

De øvrige §3-beskyttede søer er beliggende i en afstand på hhv. ca. 370, 500 og 600 meter fra ejendommen. Disse søer modtager en merdeposition på hhv. 0,1, 0,4 og 0,5 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at der ikke skal vurderes yderligere på disse søer.

5: Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med håndtering af gylle, udmugning af dybstrøelse og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk og er angivet i tabellen herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	12115	50804	12115	50804
Ansøgt drift	13699	57447*	13699	57447*
Forskel	1584	6643	1584	6643

* Lugten kommer fra flexgruppe, hvor den højeste lugt fra hver gruppe er valgt.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldanlægget og udmugning af dybstrøelse og udbringning heraf samt håndtering af gylle.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter følgende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Gettrupvej 7	0	FMK	117	117	333,1	Ja
 Mariagervej 72	0	NY	341	341	1448,6	Ja
 Hobro Markjorder	0	NY	505,9	505,9	718,1	Ja

Lugtberegningerne viser, at lugtgeneafstanden overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse (Gettrupvej 7), byzoner og samlet bebyggelse. Der er ingen kumulation med andre husdyrbrug. Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes det, at der ikke vil opstå væsentlige lugtgener hos naboer m.v. til anlægget.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

6: Øvrige gener

Støj:

Støj fra husdyrbrugets stammer hovedsageligt fra husdyr, korn- og fodertransportsystemer, tilkørsel af halm og frakørsel af husdyrgødning. Herudover kan der opleves støj ved interne transporter og transport til/fra ejendommen.

Støjkilde	Periode
Kornvalser	Kl. 7-17
Korn- og fodertransporter	Primært i dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne
Transporter	Ved levering af korn og foder. Ind- og udlevering af dyr.

Der vil forekomme støj fra kornvalser, som er placeret længst mod nord. Ved foderlevering vil der kunne opleves støj indenfor normal arbejdstid. Der leveres foder ca. 1-2 gange pr. måned. Der vil være støj ved indsættelse af kalve og ved levering af dyr til slagt ca. 1-2 gange pr. uge.

Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner repareres, så vidt det er muligt, indendøre for at reducere støj.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderes det, at ejendommens samlede støjbidrag ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Støv fra anlæg og maskiner:

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv ifm. transporter på og omkring ejendommen, ved valsning af korn, ved halmstrøning samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af foder/afgrøder foregår primært i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes øget støv ifm. udvidelsen af husdyrbruget, men det søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

På baggrund af husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lys:

Alle staldafsnit er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er alene tændt, når der pågår arbejde i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. I den nye stald anvendes lavenergilysstofrør. Der vil løbende bliver skiftet til lavenergilysstofrør i eksisterende stalde.

På baggrund af begrænset belysning i nattetimerne vurderes det, at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Fluer og skadedyr:

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november måned.

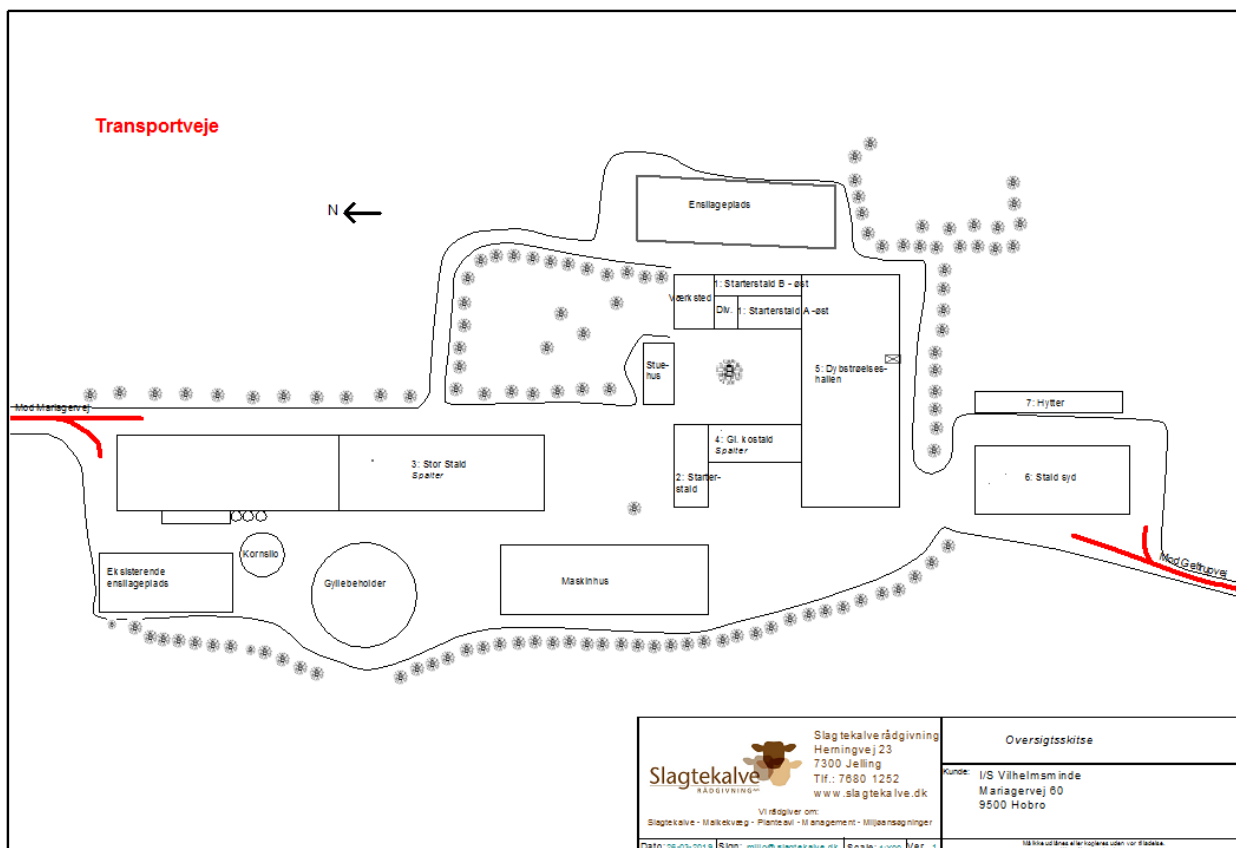
Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Til- og frakørselsveje samt transporter

Anlægget ligger tilbagetrukket fra offentlige veje med udkørsel mod nord til Mariagervej og mod syd til Gettrupvej. Hovedparten af transporter til og fra ejendommen udgøres af transporter med foderstoffer og levering/afhentning af dyr samt udbringning af husdyrgødning. Transporterne vil primært foregå i dag-

timerne. I vækstsæsonen vil der kunne forekomme transporter uden for normal arbejdstid – dog i begrænset omfang. Til- og frakørselsveje fremgår herunder:

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transporter i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år	Stigning antal/år
<i>Dybstrøelse til arealer (traktor)</i>	140	144	4
<i>Udkørsel af gylle</i>	85	87	2
<i>Halm</i>	100	103	3
<i>Handelsgødning</i>	2	2	0
<i>Indkøbte foderstoffer</i>	27	28	1
<i>Modtagelse af kalve</i>	26	27	1
<i>Levering af kalve</i>	52	53	1
<i>Diesellole</i>	6	6	0
<i>Døde dyr</i>	25	26	1
<i>Andet (hjælpestoffer m.m.)</i>	26	27	1
<i>Erhvervsrenovation</i>	12	12	0
<i>Dagrenovation</i>	35	36	1
Antal årlige transporter	536	550	14

Den øgede kørsel vil primært foregå i vækstsæsonen og direkte til og fra marker. Halmen og grovfoder hentes som oftest i vækstsæsonen direkte fra markerne. Antallet af transporter stiger i ansøgt drift med 14 transporter pr. år.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 8-16, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af husdyrbrugets håndtering af transportere vurderes det, at transporterne ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Egenkontrol:

- Mark-og gødningsplaner opbevares i 5 år.
- Medicinjournal føres i henhold til gældende lovgivning.
- Forbrug af eksempelvis vand, diesel og energi overvåges via driftsregnskabet.
- Forbrug af råvarer som foder registreres via jævnlige E-kontroller
- Der er udarbejdet en Beredskabsplanen der giver retningslinier ifm. udslip eller uheld. Beredskabsplanen er tilgængelig for personale.

7: Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip:

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn

- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der anvendes pesticider og gødning. Pesticider opbevares i aflåst rum. Påfyldning af sprøjten foregår på vaskepladsen, hvorfra der er afløb til gyllebeholderen. Der medbringes vand, så sprøjten kan rengøres indvendig og den fortyndede væske sprøjtes ud over afgrøderne.

Oplag af olie og andre kemikalier

Dieselolie opbevares i godkendte tanke placeret på fast underlag uden afløb og gerne med en kant omkring, så spild kan opsamles ved evt. læk.

Samlet vurdering af risikoelementer ved miljøforhold:

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer følgevirkninger korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

8: Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Energiforbrug:

	Nudrift	Ansøgt drift
El (kWh)	100.000	105.000
Dieselolie (liter)	30.000	30.500
Biobrændsel (tons)	10	11

Elforbruget i kvægstalde går primært til belysning og drift af teknisk udstyr og forventes at stige minimalt i forbindelse med udvidelsen, da det i overvejende grad vil være tilstrækkeligt med dagslys.

Dieselolie anvendes til maskinparken i forbindelse med halmstrøning og markarbejde. Opvarmning af vand til mælkefodring og opvarmning af stuehus foregår med et biobrændselsfy.

Energibesparende foranstaltninger:

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vandforbrug:

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Der er flydere i drikkevandstrugene som forhindrer spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Bedriften har egen vandboring. Der forventes en 5 % stigning i vandforbruget i forbindelse med udvidelsen.

Tag- og overfladevand samt spildevand:

Tag- og overfladevand: Der er diffus udledning af tagvandet fra alle bygninger.

Spildevand: Der er en begrænset mængde spildevand fra ejendommen i forbindelse med vask af stalde. Dette vaskevand opsamles i dybstrøelsesmåtten eller gyllebeholderen.

Affald:

Døde dyr

Animalsk affald opbevares ved dybstrøleseshallen på jævnt underlag, hævet fra jorden og overdækket. Bortskaffelse sker gennem Daka. Afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.

Veterinært affald

Landbruget anvender ikke medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Ufarligt emballageaffald:

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke. Såsæd til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække. Derudover forekommer der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler. Emballageaffald fra

medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder. Afdækningsplast forekommer i moderate mængder.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. Øvrigt affald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativer for affald.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de således gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Kemisk emballageaffald:

Kemisk emballageaffald stammer hovedsageligt fra sprøjtebeskyttelsesmidler til markbruget. Øvrig kemisk affald stammer fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige dunke. Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte ordninger.

Olie- og kemikalieaffald:

Olier og kemikalier opbevares i maskinhuset over betongulv og uden mulighed for afløb til jord, dræn, kloak o.l. Olie og spildolie opbevares i egnede beholdere i værkstedet. Dieselolie opbevares i godkendt tank, der er placeret på betongulv uden afløb. Tanken efterses periodevis. På tanken er påmonteret fløjte, der aktiveres ved eventuel overfyldning.

Påfyldning af marksprøjte sker på fast plads med afløb til gyllebeholderen. Sprøjtning foregår efter gældende regler (beskyttelsesudstyr, sprøjtecertifikat etc.).

Sprøjtemiddelrester markbrug:

Mængden af kemikalieaffald fra markbrugets sprøjtemidler søges begrænset ved at begrænse indkøb af sprøjtemidler til, hvad der forventes at blive brugt. Restmængder bortskaffes via kommunal godkendte/anviste ordninger.

Affaldsmængder:

Nedenstående tabel angiver de producerede mængder affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse:

Affaldstype:	Opbevaringssted:	Transportør:	Modtageanlæg:	Mængder pr. år (ca.)	EAK-kode
Dagrenovation	Affaldsbeholder ved stuehus	Kommunen	Kommunal	2.000 l.	20.01.99
Pap og papir, erhverv	Maskinhus	KBS-container (Kaj Børge Simonsen)	Kommunal	4.000 kg	20.01.01
Plastik, erhverv	Maskinhus	Ejer	Kommunal	6.500 kg	02.01.04
Tom emballage (plast)	Maskinhus	Ejer	Kommunal	120 kg	15.01.02
Blyakkumulator	Maskinhus	Ejer	Kommunal	22 kg	16.06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Ejer	Kommunal	55 l.	16.01.07
Lysstofrør og elsparepærer	Maskinhus	Ejer	Kommunal	12 kg	20.01.21
Jern og metal	Maskinhus	Skrothandler	Skrothandler	170 kg	02.01.10
Kanyler og spidse genstande	Lukket beholder i maskinhus	Ejer	Kommunal	11 kg	18.02.02
Medicinrester	Maskinhus	Ejer	Kommunal	1 kg	18.02.08
Døde dyr		DAKA	DAKA	80 stk.	02.01.02

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Kommunens Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Mariagerfjord Kommune.

8: Valg af BAT

BAT-krav ammoniak:

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 4.566 kg NH₃-N/år. Det beregnede BAT krav mht. ammoniaktab er overholdt på ejendommen med en margin på 0 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4149	416	4566
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4149	416	4566
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldanlæg:

Staldafsnittene 2, 5, 6, og 7 har naturlig ventilation, hvorimod staldafsnittene 1, 3 og 4 har blandet ventilation. Dybstrøelse anvendes da staldene huser dyr under 6 mdr. Opstalningsformen er i tråd med Dansk Kvægs anbefaling om at opstalde kvæg under 6 mdr. på dybstrøelse.

De nye hytter etableres med dybstrøelse.

Selvom staldene er indrettet med dybstrøelse er de naturligvis omfattet af BAT-teknik. Ejer sørger for at halmforbruget begrænses mest muligt, idet der strøs med strømaskine, hvilket sikrer en bedre og mere ensartet fordeling af halmen i boksene. Der strøs altid så meget ud, at overfladerne fremstår tørre, hvilket er med til at sikre en lav ammoniak fordampning.

Valg af naturlig ventilation sikrer et højt luftskifte, der igen medfører at overfladerne er lettere at holde tørre. Naturlig ventilation har ingen energiforbrug til driften. Dermed sikres et så lavt energiforbrug som muligt til driften.

Ejer har kontinuerligt fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Med naturlig ventilation og daglig strøning er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at overfladerne er tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet samt manglende tilgængelighed.

Der installeres ikke forsøringsanlæg, gyllekøling eller drænede gulve i staldsystemet med dybstrøelse da det er irrelevant.

Ejer forventer at fortsætte med dybstrøelsesstaldene uanset om staldene renoveres om ca. 15-20 år. Dette sker ud fra hensynet til et ønske om maksimal dyrevelfærd, samt muligheden for stadigvæk at kunne levere et produkt hvor dyrevelfærd er i højsædet.

Management:

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.
- Der føres endvidere journal over udbringning af handels- og husdyrgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og opformering af skadegørende dyr og insekter.
- Som led i ejendommens miljøgodkendelse er der udarbejdet en Beredskabsplan med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø. Planens indhold vil være kendt for gårdens ansatte ligesom planen udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand eller lignende.

Forbrug af vand og energi:

Vandforbruget består for hovedpartens vedkommende af drikkevand til dyrene. Vandspild fra drikkekopper optages i dybstrølesmåttten. Der er afløb fra spaltegulvstaldene til gyllebeholderen. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der anvendes ikke energi til opvarmning af staldene. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, løbende overgang til energibesparende belysning samt justering og vedligeholdelse generelt.

Foder:

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fagkonsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kalvefodring.

Ejer får udarbejdet kvartalsvise effektivitetskontroller, hvormed trivsel og tilvækst nøje overvåges. Ejer køber en stor mængde tilskudsfoeder ind til besætningen. Foderet analyseres for kontrol af kvalitet og sammensætning.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning:

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Hovedparten af staldanlægget er med dybstrøelse (3.334 m²). Den samlede årlige produktion af dybstrøelse er 3.315 ton. 95% af dybstrøelsen køres direkte ud på mark eller leveres hos Biogasanlæg. Den øvrige dybstrøelse placeres i markstak.

Den Gl. kostald og Store stald har et samlet produktionsareal på 1085 m². I henhold til den tidligere ansøgning produceres 1648 tons, der ledes til gyllebeholder. Endvidere afledes omkring 956 tons

ensilagesaft til gyllebeholderen. Gyllebeholderen har en kapacitet på 3700 tons, mens gyllekanalerne er estimeret til 1900 m³, hvilket giver en samlet opbevaringskapacitet på 5600 m³.

Alt i alt giver det en opbevaringskapacitet på 5600 m³ / (1648 m³ + 956 m³), svarende til en opbevaringskapacitet på langt over 12 måneder.

Samlet vurdering af husdyrbrugets BAT:

Det vurderes samlet ud fra ovenstående beskrivelser, at husdyrbruget lever op til BAT inden for management og egenkontrol, uddannelse, staldsystemer, gødningshåndtering, fodring, sundhedsstyring samt håndtering af vand- og energiforbrug.

9: Grænseoverskridende virkninger

Der er ingen grænseoverskridende virkninger, da anlæggene er beliggende langt fra landegrænserne.

10: Ved ophør

Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger. Gyllebeholder, siloer m.v. skal tømmes og rengøres. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, de bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning. Alle olietanke skal tømmes. Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativer.